

అంతకు పూర్వం అరగంట మంచి తనను
వెచ్చని కిరణాలతో ఎదనుల్లానం కలిగించిన
ఉదయ సూర్యుడు, అప్పుడే కరకరా శారెడు
పైకి సాగాడు. చలి పూర్తిగా తిరిగి పోయింది.

మృత్యుంజయం!

వీకాజీ

“ఉర్రేయ్! రండోయ్! మరి ఆ ‘హంస’
నడకలైతే ఎల్లాగా? త్వరగా యెక్కండి!”
అంటూ తతిమ్మా తన బృందం కంటే మరి
పాతిక అంగలు ముందున్న మృత్యుంజయం
కేక వేశాడు తమ జట్టును.

“ఓహో! ఉండవోయ్! మహా శాధలు పడు
తున్నావ్! యిదేమన్నా కొండమకున్నావా
అశోకవర్ణన్ హాస్టల్ మెట్లను కున్నావో”
శాస్త్రీక్రింద తోటలోనికి వస్తున్న ఆఖరిదీ,
అమ్మాయిఅదీ అయిన బస్సు వంక ఓ చూపు
పారేస్తూ కేక వేశాడు.

“అది గాదోయ్! హిల్లరి! గుడ్డెట్లు చేలో
వడ్డట్లు అలా ఎక్కిపోడమేనా? చుట్టూరావున్న
ప్రకృతి రమణీయతను తిలకించడమనేది మన
“అసెండా”లో వుందా?” అని నడుమునున్న
బెల్లుతో రింగు కొకటి తప్పించుకుంటూ, తను
అయాసంతో వెనకబడ్డతనాన్ని కప్పి పుచ్చు
కునేందుకు కేక వేశాడు సూర్యం.

మృత్యుంజయం చతికిలబడ్డాడు క్రిందని.
ఆఖరి బస్సు కూడా వచ్చేసింది. అందులో
నులిచి నలభై ముగ్గురు.... అందరూ అమ్మా
యిలే దిగారు. అందులో ఆకుపచ్చచీర కట్టు
కున్న మాలతినీ పోలేశాడు కూడా సూర్యం.

...ని మొదలే— అసలు కిక్కిరింపడం తోటలో
అవుగు పెడుతూనే మృత్యుంజయంతో పంచెం
వెసుకున్నాడుకదా! లే.పోతే నిశ్చేపలా
నిక్ అని వచ్చి.... అందులోనూ మాలతి
తనకు నచ్చిన ఆకుపచ్చని (మాలతితో అమాట
కలిగి కుడా సూర్యం చెప్పలేదు.) చీర
కట్టుకుని, ఒక జెడ వేసుకుని, దాన్నిలా ముం
డం వేసుకుంది కూడాను అంతలో “అయిందిగా
వచ్చెం?” అంటూ తమ బృందంలో నాలుగో
వచ్చే న నళిని వెనక నుంచి ముందుకి నెట్టేడు
సూర్యుని.

“వెధవది....నిశ్చేపలా ‘వుప్పా’ తిని, కాఫీ
త్రాగి వేశాడుకోకా....” అంటున్నాడు
సూర్యం. కానిమధ్యలోనే నళినిఅందుకున్నాడు
“కుపచ్చ-కోక” సంగతేకదా? నీ శాధ?
కా మాలతినీ ప్రేమించిసంత ఒట్టు అన్నావే
‘మృత్యువు’ గాడితో.... అదెలాగ? ముందు
కొండ ఎక్కెయ్! ఆనక పచ్చకోక
వలెతీ....” అప్పుడు “కింగ్ ఆర్డర్ వైట్”
అని విజయధ్వజంతో మాలతి దగ్గరికి వెళ్లి
“శాస్త్రీ కూడా “అంతే” నన్నాడు.

ప్రొద్దున్న పిక్నిక్ కని కిక్కిరింపడం తోటలో
మానే.... మృత్యుంజయం “కొండెక్కు

తావురా?” అంటే సూర్యం—“ఓ! నీకంటే
ముందే ఎక్కుతానని పంచెం కట్టడం .... అది
సాగి సాగి చివరికి మాలతి మీద. “ప్రేమా,”
“ఒట్టూ .... “వదంపై వదా” లోకి దిగడం
అన్నీ జ్ఞాపకం చేశాడుకూడా నళిని.

“ఓరేయ్! వాడే అక్కడికి తెచ్చిం గ్
నారేకె అయినట్టు గగ్గోలు పెడుతున్నాడు
వై నుంచి. మీరుకూడా త్వరగా రండోయ్”
బూటులేసులు విడిపోతే, వాటిని కట్టుకుంటూ
లేకలేశాడు రామానుజం.

“ఓకే.”
అందరూ చకచకా కొండమీదికి ఎక్కెస్తు
న్నారు. ముందు మృత్యుంజయం— వెనక
వాళ్ళు తరుముకెడుతున్నారా అన్నట్టు ఎక్కె
స్తున్నాడు. అప్పుడప్పుడే తిన్న వేడి వేడి
ఉప్పా, కాఫీ - అడ్డవారు, అడిగేవారు లేకపో
వడం, చలి తగ్గుతున్న వాతావరణం.... యీ
అయిదుగురికి మాంచి హుషారుగా వుంది.

“ఓరేయ్! ఆ గుట్ట మీదకు గిరివాళ్ళూ
యెక్కుతున్నారోయ్!” మధ్యలో “ఒగర్లు”
తీచుకుంటికి ఆ పోయి రామానుజం అంచాడు.

“అరే! శశిరేఖ కాదా?” అవతలి మో
కొండగుట్టను యింకో బృందం హుషారు

వై కెక్కుకున్నారు, అందుతో ఆడపిల్లలు కూడా వున్నారు. అది మెట్లున్న ప్రాంతం క్రింద.

“బాసురోయ్! బోటనీ శశిరేఖ .... గా! మనం కూడా అదే ఎక్కవలసింది.” నాక్కర్చుకున్నాడు మృత్యుంజయం.

“ఓస్! అదేం కొండోయ్? కొంకంటే యిదిగాని!” అంటూనే అరసు దొరికింది/గాని ఒక్క దూకున మృత్యుంజయాన్ని దాటమరి పది అంగలు ఎక్కిపోయాడు సూర్యం.

వట్టుదల మధ్య, పంచాలమధ్య వాళ్ళ మరి క్రింది సంగతి వట్టించుకోలేదు. సూర్యుడు కూడా మరీ మంచివాడుగాలేదు. తండ్రిలో విడిసిన ఏక్సెక్ బృందం నండడి దుమ్మె పోయింది. కళ్లు మూసుకొని ఎక్కినట్టే పోయారు మిత్రబృందం.

మృత్యుంజయం పర్లు “తుప్ప” అకు తగు త్కొని పావలాకానంక మేర చరిగిపోంది. సూర్యం వల్లని వులెన్ ప్యాంటు మీద ల్లని

కొబ్బరి ముక్కలాంటిచొక్కా వేసుకున్నాడు. వులెన్ ప్యాంటు నిండా ‘పూచికలు’ గుచ్చుకుని నల్లులు పొడిచినట్లు పొడుస్తున్నాయి. పూచికలు తీసుకొంధుకు విఫల ప్రయత్నం చేస్తూ -

“ఒరే! శాస్త్రీ? మనం చాలా ఎత్తుకి ఎక్కి సేంరా!! అనలు మనవాళ్ళ తోట ఏదీ?” అన్నాడు మధ్య మధ్య ఆశగా క్రిందిచూస్తూ సూర్యం....చుట్టూరా ముళ్ళకంచెలు,తప్పలూ తప్ప మరే మార్గం లేదు.

“రేయ్! సూరీ! యెటుచూసినా దండ కారణ్యం లాగుందిరోయ్! అనలు యిందా కటి రైలుపట్టాలు, మన బస్సులూ, తోటా...”

అప్పటికే చెమటపోసి నళిని చొక్కా వొంటిని అతుక్కుపోయింది చంకనున్న “కేమీరా” బరువుగా తోచి, అవతల తీసి పారేద్దామా అని కూడా అనిపిస్తోంది. క్రిందికి వెండికత్తులు దూసినట్లు మెరుస్తున్న యెండలో పల్లవో ఆడ వులెన్ చూసేసరికి నళిని ముక్కుమీద కొత్త చముటపోసి వెన్నుపూస జారిపట్టుంది.

మృత్యుంజయం, రామానుజం మొగతా ముగ్గురుకన్నా ముందుగా వెళ్లి పోయారు.

“ఒరేయ్! దిగిపోదాములా” అన్నాడు రామానుజం.

మృత్యుంజయం ఒగరుస్తున్నాడు. ఊపిరి పీల్చుకుని, నాలిక తడుపుకుని - “యింఫాజి బుల్” అన్నాడు.

రామానుజానికి వెనుదిరిగి చూసేసరికి పూర్తిగా అవగాహన అయింది మృత్యుంజయం మాట. క్రిందికి చూస్తే కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. నిటారుగా వున్న కొండను ఎక్కి వచ్చేసిన నట్టుంది. “షా భగవాన్” ఆకాశంలోకి చూశాడు సూర్యం.

దట్టంగా, నీలంగా. నిర్మలంగా, ఎండలో తళ తళ మెరుస్తూవుంది నింగి .... అక్కడక్కడా దూదిపించెల్లాంటి మేఘాలు .... సరిసరిపల్లవాలు ఆడుకుంటున్నాయి. కృష్ణ పకులు గిరికిలు కొడుతూ కాస్తేస్తూ. నిశ్చింతగా, నిమ్మకంగా ఎగురుతూ కాస్తేస్తూ .... ఉండీ ఉండీ “కృష్ణా” అని ఆరుస్తున్నాయి.

“ఒరేయ్! వాళ్లొస్తున్నారేమో చూడు.” అడుగుతీసి మరో అడుగువేస్తే క్రిందికి ఎక్కడికో, లోయలోకో అఖాతంలోకో బారిపోతా

నేమో నన్నంత భయంతో అడిగాడు రామానుజం మృత్యుంజయాన్ని.

“ఒరేయ్! అంతా వచ్చబారిపోతోందిరా?” మృత్యుంజయం చతికిలబడ్డాడు.

వీళ్ళిద్దరూ వున్న కొండచరియ క్రిందనుంచి సూర్యం కేక... “వారేయ్! హో హో!”

“రాండోయ్!” ఎంతో బలవంతాన కేక వేయగలిగాడు మృత్యుంజయం.

రామానుజం తన చేతి రుమాలు తీసి సూర్యం కంఠస్వరం వచ్చిన దిక్కుకేసి చెయ్యి జాపి పూసాడు.

“ఎక్కడో వెధవా!” శాస్త్రి కేక. “చచ్చావోయ్!” నళిని గావుకేక. మీదికి ఎక్కుతున్ననాడల్లా శాస్త్రి కొయ్య జ్వారి విన్నాడు ఆ కేకను.

క్షణకాలం చల్లబడింది శరీరం.... మళ్ళీ కాగిపోసాగింది. గుండె దడ చెవుల్లోకి వినిపించిందికూడా.

నళిని కాలు గుండ్రని రాతిమీద పడి జారింది. దాంతో పాదాలు జల్లుమన్నాయి.

గట్టిగా చేతికి చిక్కిన మునిగోరింట దుబ్బును వట్టేసుకుని గావుకేక వేశాడు. సూర్యం తెగించి, వాడికి చెయ్యిచ్చి, “పోనీ, బూట్లు జారుతున్నాయేమో విప్పేద్దామా?” అన్నాడు.

ఎట్టకేలకు శాస్త్రికి కరచలనాలు వచ్చాయి.

యికేం యిప్పుడం? .... నా బొంద నా బాట్లు చూడండి ....! శాస్త్రి చతికిలబడి కాలు ఎత్తేడు. అడుగుమడమలు, మీదిబూటు ఇడి విడిగా పూడిపోయాయి.

“వెధవా! మృత్యువూ? ఎక్కడోయ్?” ఒక్క వున్న శ్రవణ కేక వేశాడు సూర్యం.

“యిదుగో యీ రుమాలు.....” ఎక్కణ్ణుంచో కేక, గాలితో మరోవేపు వెళ్ళిపోతోంది శబ్దం. ఒక రాయి కూడా విసిరాడు మీద నుంచి తాము వున్నదిక్కు తెలిపేందుకు రామానుజం. ఎటు చూసినా పొదలూ, తుప్పలూ, ముళ్ళూ మునిగోరింట చెట్లూ, కనీసం నేలను తడి కూడా లేదు. గులకా, కంకరా, ముళ్ళూ ఏర్పి పోసినట్లుండి కొండ.

అక్కడక్కడా కలిసి, జట్టుగా, నాలుగైదు అడుగుల ఎత్తు ముళ్ళ చెట్లు తెల్లని దమ్మిడిలం తేసి పూలు పూస్తూ వున్నాయి వాటి అందం కూడా అడగంటి పోయింది.

“దిగండిరా!” నళిని క్రిందగా వున్న ఒ చోటు నుంచి కేక.

“చస్తే దిగలేం!..... మీరే వ్రేకి రండి.... యిదుగో మా రుమాలు!!” యీ ముళ్ళకుప్ప మీద పారేసాం.... ఆదే మీకు గుర్తు. “మీద నుంచి తదో నూతిలో దాక్కిని ఆరుస్తున్నట్లు వాళ్ళ కేక. ఆకాళంలోతే మాస్తూ రామానుజం వేశాడది.

“సరే! కర్మ! పదండి ఎక్కుదాం” వెనక్కి తిరిగి చూడగల దైత్యం ఒక్కడికిలేదు. చెయ్యి వేస్తే ముళ్ళు గుచ్చుకుంటున్నాయి. అడుగు తీస్తే అడుగు వేసేందుకూ, వేస్తే తీసేందుకూ

భయం.

“వెధవని! క్రిందనే హాయిగా “కట్కోకర్” ఆడుకోక....” అని తిట్టుకుంటూ, చేతులసాయం తోనూ, మునిగోరింట తుప్పల సాయంతోనూ వై కెగ బ్రాకాడు శాస్త్రి.....

నళిని చేతులు విచ్చిన దానిమ్మ వళ్ళల్లా వున్నాయి. నెత్తురు చిమ్మింది. మొహం తరిగిన కందగడ్డతా ఐపోయింది.

“ఛా! ఛా! వర్ణంవుందిరా, అని గోలేడుతూ వున్నా, తొలి బస్సులోనే యెక్కాలి అన్నాడు మృత్యువుగాడు. లేకపోతే యీ పాటికి యిం చక్కా తొలి బంజిని భోజనమే ఆయిపోను....”

అమ్మాయిలతో క్యారంసు ఆడే చామ్మకూడా దొరికేది “పరిస్థితులను మరచిపోయి, “ఎస్కే-పిజం” సాయంతో వై కెక్కే పోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు శాస్త్రి.

“దాహం” అనబోయాడు సూర్యం! కాని గుటక మింగేశాడు. “దారుణం” అన్నాడు కనీగా.

ఎట్టకేలకు వైన వాళ్ళు వినిరిన పాకెట్ రుమాలు వేగుచుక్కలా కాసాడింది, ముగ్గురూ మిగిలిన యిద్దరి చీరుకుశారు.

“కీమరాళ్ళే నా లేపురా” అన్నాడు చతికిల బడుతూ శాస్త్రి - మృత్యుంజయాన్ని నమిలి మింగేస్తున్నట్లు చూసి.

“బాను....లేవు.... నన్నేం చేయమంటా వురా?” అన్నాడు మృత్యుంజయం ఏడుపు మొహంపెట్టి.

“చావమంటాను-” అన్నాడు కనీగా సూర్యం. “వెధవది కళ్ళ తిరుగుతున్నాయి. లేక పోతే దూకి వచ్చును గానీ....” అని రామాను జం లేచి మిగతా ముగ్గురి దగ్గరికి వచ్చి కూచు న్నాడు. సూర్యం లేచి వుత్తె ప్యాంటు విప్పి ముళ్ళ పూజికలు దులుపుకుంటున్నాడు.

వాడి అవస్థకి అంటరూ, అంతటి దీనావస్థ లోనూ నవ్వేశారు.

ఒరేయ్! దిలగగమా?” అడిగేశాడు నళిని. ఆ ప్రశ్ననుంచి తప్పించుకుందామనే మృత్యుం జయం ఆకాళంలోని మేఘాల అంచులు వచ్చ బారి పోతూవున్నా తేడేకంగా చూస్తున్నాడు.

అంతుకే రామానుజం తెగిపోయిన చెప్పల కేసి ఆకాళా చూస్తున్నాడు, నళిని ప్రశ్నతో అందరి గుండెలు జల్లుమన్నాయి.

“నాకేసి అట్లా గుడ్డురుముతారేం? మాల శిని ప్రేమించడం నిజమైతే ఆకొండ ఎక్కరా! అన్నాను. అంతేగా .... నేను మాత్రం ఎక్క తేదూ?” మృత్యుంజయం తనకేసి శత్రువుని మాసినట్లు చూసిన సూర్యాన్ని గుడ్డురిమి మాశాడు.

“అది నరేవోయ్! దిగడం ఎలాగ? నాలిక దిడచకట్టుకు పోతోంది.... బ్రతకడం ఎలాగో అని” శాస్త్రి ఓదార్చ బోయాడు మృత్యుం జయాన్ని.

“మెట్లు కట్టించమన్నావా?” నవ్వేడు రామానుజం, అది నిజం నవ్వకూడు. మొహం

రుమాలుతో తుడుచుకోబోతే దాన్నిండా పూచికలున్నాయి. ఆ ప్రయత్నం చూసేసి, “అసి కాదు .... ఎవరో ఒకరు దిగే వుచాయం చూడండి” అన్నాడు నళిని.

దూరంగా.... దూరంగా. లోతుగా వుంది భూమి. మేఘాలు తేలిగ్గా తీడుమైన ఎండలో దొర్లుకుపోతున్నాయి. అటు ఆకాళ మూ దూరమే, యిటు భూమి దూరమే! ప్రకృతి రమణీయకతా!.... ఆడ్వెంచర్, యిదేం అని పించడంలేదు. ఎండ! అప్పుడప్పుడు ఎండలోనే రంగులు! పసుపూ, నీలం! గొంతుకను గుర గురలాడించే దాహం ....

“అఁ.... యింతకూ మన చావు యిక్కడ రాని వుండేమోరా!” నవ్వకూడదు అనుకుం టూనే అనేశాడు శాస్త్రి బేలపడిపోయి.

“అయ్యో! నేను నా ఫస్టు సెంచర్ కొట్టింది నిన్ననే! .... రేపు వత్రికలో ఘాటో వేస్తారు కూడాను” నవ్వురా లేదు రామానుజానికి. నిజంగా తన ఏకైక ఆశ ఆశయం తీరకండానే “కొండమీదనే చావు” .... అని కూడా అని పించిందనికీ.

మామయ్య ఏన్నోసార్లు చెప్పాడు— “ఒరేయ్! క్రిందా మీదా చూడకుండా ఏ పని చేయకు.... నువ్వు దుడుకు వెధవ్వకూడాను.... మా లక్ష్మి నీ మీదే ఆశలుపెట్టుకుంది.” అన్న మామయ్య మాటలు జ్ఞాపకం వచ్చేయి శాస్త్రికి.

యింకతనం అంటే పిక్ నిక్ కనీ, వనభోజ నానికనీ వచ్చి, నీరూ బాపి; దారి తెన్నా లేని కొండగుట్టలు ఎక్కడం దిగడం అన్నమాట తెలివచ్చింది శాస్త్రికి. యీ సారి యింటి కెడితే.... యిన్నాళ్ళూ వాడన్నాను గానీ లక్ష్మినే వెళ్లాడేస్తాని ....” అనుకున్నాడు మనసులో.

మోచేతులవరకూ గీరుకుపోయి నెత్తురు చిమ్మింజి సూర్యానికి.

“యింతకీ మాతికి కనీసం నువ్వు ప్రేమను తెలియబరిచేవురా?” - ధర్మ నందేహం వచ్చింది నళినికి.

“ఏదో ఏడిశాను! తెలియబరి సే యిలా ఏడవడం మెండుకు? చచ్చినా- కనీసం ఏడుస్తుం దనె ఆశేనా వుండేది.” ఏడుపు మొహం పెట్టాడు సూర్యం.

అయ్యో! మా అమ్మ నేను తక్వరర్ ని అవుతాననుకుంది. గాని యీ కొండ దిగ కుండా .... దిగుతూ ఏకాలో, చెయ్యో విరిగి పోతే? ” భయంతో తన కుడిచేయి ఎడం చేస్తో పట్టుకొని, అంతలో నాన్ని గుండెలమీద పట్టు కుని—

“ఒరేయ్! ఒకవేళ చదువుకున్నవాడికి కుడిచెయ్యి విరిగిపోతే, యిక వాడి బతుకూ, చదువూ అంతా బూడిడలో పోసిన పన్నీరేగా” అన్నాడు రామానుజం.

“విరగలేదురా” అని వాణ్ణి వోశాళ్ళే ఓపిక ఎవరికీ లేకపోయింది.

మూడు సిగరెట్లు కాల్యాడు. నళిని పాకెట్ రుమాలు అంచు గోళ్ళతో చీల్చి, పేని తాడు చేతి, ప్రేలికి చుట్టుకున్నాడు సూర్యం సిగరెట్లు కాలిన తర్వాత చేతో పారేసిన పీకలను నలుపుతూ, కళ్ళు మూసుకుని, తను పెద్దవాడవటం....కారు కొనుక్కొని, సొంతంగా డ్రైవ్ చేసుకోవడం, యివన్నీ జరుగునా! అని తలపోస్తున్నాడు మృత్యుంజయం.

“ఒరేయ్!” అరిచాడు శాస్త్రి-మృత్యుంజయం కేసి తిరిగి - “నీదేరా యీ బాధ్యత! ఫూట్!! మొదట కూల్ డ్రింకు తెచ్చియ్యి! అలైంట్” శాసించాడు శాస్త్రి. మళ్ళీ అంత తోనే తన ఆవేశానికి సిగ్గుపడి నవ్వి...అంతలో తేరుకున్న వాడిలా “సారీ” అన్నాడు శాస్త్రి.

“రండి.... దిగిపోదాం.....” అంటూ నాలుగడుగులువేసి, క్రిందికి చూసి, అమ్మ బాబోయ్! లోయ్! అభావం! “అంటూ వెనుదిరిగి- “నేను యిక్కడే మఠం వేసుకు చస్తాను” అని కూచుండి పోయాడు శాస్త్రి. “వాడికి పిచ్చె త్రలేకుదా” అని తతిమ్మావాళ్ళ గుండెలు పీచుపీచు మన్నాయి.

శాస్త్రిది కొంచెం పిరికి గుండె....నలుగురూ నాలుగూ అని పుర్రెక్కెనే వచ్చాడు తప్ప, అనలు మేడమీద. నుంచి క్రిందికి చూస్తేనే కళ్ళు తిరుగుతాయట. కొండెక్కె నిజంగానే తెండేలు పడిపోయాడు.

మృత్యుంజయం లేచి, నలుదిశలాచూశాడు. దగ్గర్లోనే చిగురు, ఆకూ లేకపోయినా, పచ్చి బలును కాయలంకేసి, చిన్న కాయలున్న ఎంకు చెట్టు చిన్న చిన్నవి అగుపించాయి. గడగబావెళ్ళి అవి కొనుకు వచ్చాడు. “యివి తిందాం....దాహం తీరుతుందేమో?”నన్నాడు “అది విషం! తింటే చస్తాం ....” నళిని వారించాడు.

“ఏమో! అయినా అవ్వొచ్చును” మిగతా వాళ్ళ కూడా ఒప్పుకున్నాడు.

ఇంతలో రామానుజం తేబులోమంచి వచ్చు తిసి, “దొరికిందిరా అయిడియా” అన్నాడు.

“ఏమిటి?” అంతా ఆకగా చూశారు.

“అర్ధరాయి కానుకీసి- హెడ్డూ, శేలూ మార్దాం .... కాలు, చెయ్యో విరగదన్న మాట!”

“నీ మొహం! కొంపదీసి “కోక” పడితే? యిక్కడ ఎలా చస్తారా?” వింగపడి నవ్వారు అంతా. బుర్ర గోళ్ళున్నాడు రామానుజం.

శాస్త్రి ఆకాళం కేసి - గిరికిలు కొడుకున్న గద్దను చూశాడు. అది ఖగేంద్రమైవచ్చి “వచ్చా” అంటూ వాలి. తమను కళింకోట తోటలో జలజ, వనజ, కళిరేఖ, మేరీ అనే అమ్మాయిల సమీపాన కాఫీ, సిగరెట్, పేకా అనే జీవితాధారాల మధ్య జనం, భోజనం అనే అవధుల్లో పడేయిందేమోనని ఆకగా, చాలా సేపు చూశాడు. చివరికి నిట్టూర్చి! ....

“ఒరే సూరీ? యిది కొండ కదా? దేవు

ంటాడా .... ఆఖరికి ఓ మరిడెమ్మో, ఓ పంకాళమ్మో వుండి తీరుతుంది. వెతకరా!” అన్నాడు.

అవద్యాంధపుడు వస్తా న ని తెలి గ్రాం ద్విసంత ఆనందమయింది సూర్యానికి. రేచాడు!

“వెధవలు .... సైన్సు చదువుకుంటు న్నావు. ఫీ! ఏమిటోయ్! మీరూ మీ పూధ న్న కాలూనూ. ముందు దాహంతో ఛస్తు న్నాం ....! యివి ఏదైతేనే? బలును పళ్ళు లాపిన్నాయీ, జన్మలికాయల్లాగున్నాయీ అనిపోతే క్లారోఫిల్ వుంది కదా! ముందు యిది తిందాం ....” అన్నాడు మృత్యుంజయం.

మృత్యుంజయం వాళ్ళ తాత తండ్రి క్రిష్ణ సమాజీకుడుట. ఆనక వాళ్ళ తాత వరసానాసి కుడట. వాళ్ళ తాతయ్య యింట్లో వుండేపుడు “బొట్టూ,” దేవుడి బొమ్మతో సహా తీసేయించాడని చెప్పకుంటారు! మృత్యుంజయం-వాళ్ళ తాతను మాత్రం చూశాడు- ఆంధ్ర పీక పారేయించిన దేవుణ్ణి చూడలేదు.

ఆంధ్రువాత వాళ్ళ నాన్న హయాంలో గుంటులు వుంటే, వాళ్ళ అమ్మ రహస్యంగా వాటి పనుపూ కుంకమా పెట్టేస్తుందని భయం వేసి అనలు గుమ్మాలు తేసి బోసి ద్వార బంతలో యిల్లు కట్టించాడు. అది సంగతి. అంత మృత్యుంజయం జన్మక, నాస్తికుడే! అది గాళ్ళకూడా చాలాసార్లు చెప్పాడుట. “పువ్వు తిను! .... మాకు నమ్మకంలేదు. మొన్ననే పేవర్లో చదివేం .... తమలపాకు తిని ఒక వృద్ధుడు చచ్చిపట్టు .... మేం... దాహం తీర్చుకోవరికదా! .... సిగరెట్లు ముక్కకూడ కావాలి .... మొదలు దేవుణ్ణి వెతకాలి!” స్పష్టంగా చెప్పాడు.

సూర్యం సిగరెట్లు పెట్టును రెండు పాడ్ల తనిగి చూసి తేబుతో వెళ్ళేసుకున్నాడు కూడాను! శాస్త్రికి ఆకాళంకేసి మెదా; నేల; చూపులూ!

అయినా అది యీ పంచపాండవులకు బువ్వులూక పర్యతాగ్రంతా అగునీస్తోంది. గాని కొరెలు, మేకలు కూడా ఎక్కవీ గుట్టె....నీ మీదవంతా పరిగజాం మేరలేదు- పిళ్ళు నిలబడ్డ బాగా బాగా నిటారుగావుండి!

“వుడూ, రెయ్యం! .... ఫీ! చదువు కాదు! .... ఏడవండ!” మృత్యుంజయం వచ్చి బలుసుకాయలు గుప్పెకుతీసి, తినబ ము అంతలో ఆగిపోయాడు. “ఏమో కళ్ళు తెరిగితే, వాళ్ళ తూగితే” అని భయం వేసింది.

శాస్త్రి నవ్వాడు. “అహా! మృత్యుంజయం! పం ద్రై ర్యంరా? యను ధర్మరా ప్రార్థించు .... తేదూ శంకరుణ్ణి తయ్యారా!” అన్నాడు.

బి! నాడి నీలాగ “డి హైడ్రేచెడ్ బుర్ర” కాదు? ఛస్తే రాళ్లనూ, రంపలనూ తయ్య

కొను .... దేవుడేమిటా మీ వెర్రిగాని?” వాళ్ళ తాతయ్య పోలి లట మృత్యుంజయూనివి. వాళ్ళ చెల్లెలు గాబులు వేరుకొడుకు బొట్టు కూడా పెట్టుకోదు. ఆసికత అంటే అంశ భయంట్! అందుకే మృత్యుంజయూనికి కొంచెం గర్వం కూడాను.

“దొరికిందిరా రహస్యం! మనం వస్తూ కూడా యీనాసి కుట్టి తీసుకోచ్చాం! .... అది సంగతి - “శాస్త్రి క్రిందికి మెట్లు కట్టింది సంత దై ర్యం వచ్చేస్తున్నది, తతిమ్మా ముగ్గురూ కూడా వుత్కివ్వడారు.

“ఎవరా? యీ కొత్త మనిషి .... ?” అన్నట్లు వింతగా చూశారు మృత్యుంజయూనిచ్చి! అదివరకే ఆక నిరాశచేసుకుని ఎలా దిగడమా? కాలో చెయ్యో విరిగితే బ్రతుకుసెలా వెళ్ళుబుచ్చుకోడమా అని దిగాలు పడిపోయిన రామానుజు గొంతుపండి దాహం వివరికమై పోయి, మృత్యుంజయం అనే నాస్తికుడు కూడా వుండటం వల్ల నే యిదంతా సంభవిస్తున్నది అనే నమ్మకం కూడా కలిసింది.

సూర్యానికి అమ్మమ్మ చెప్పిన ఒక కథ కూడా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

అనగనగా భద్రావలం జెళ్ళి పడవలో నాస్తికుడు. అయితే పడవ నీ మధ్యలో ఒక సేపు మునిగి పోతూ వుంటేగానీ అందులో ఒక నాస్తికుడున్న వైనం ఎవరూ చూడలేదట. వెనునే పడవపాడు-పావం బరువు ఎక్కువై పోయిందనీ, నాస్తికుడెవరో వున్నారనీ, వాణ్ణి క్రిందికి నెట్టేయమనీ చెప్పేడుట- ఆ కథలోని నిజం యివాళ సూర్యానికి తోచింది. ఐతే చూస్తూ చూస్తూ- నిం బ గ్రాణాస్తి, మంచి స్నేహితుడూ అయిన మృత్యుంజయూనిచ్చి తోచుకుడం ఎలాగ? హత్య చేయడం ఎందుకని మృత్యుంజయూనిచ్చి నయాన మనస్సు మార్చాలని కిర్ణ యించుకున్నాడు సూర్యం.

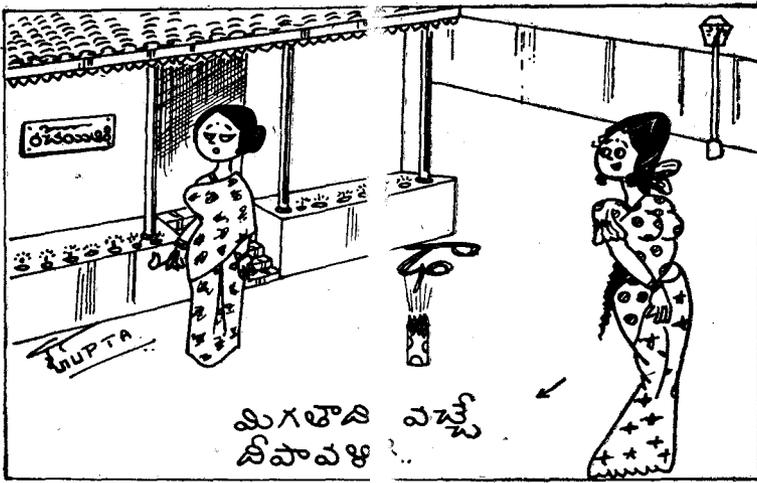
“హా! అదేమిటా? మృత్యుంజయం! దేవుడు లేడ కదం, మరి చంటిపిల్లాడిగా?” అన్నాడు. ఆ లోకా, “ఒరేయ్! నాయనోయ్! వాటిక లోపలికి పీకతోందిరా” అన్నాడు నళిని.

“ఏసుకొండలవాణ్ణి అడగరా”-కొంటరి వాడైపోయిన మృత్యుంజయం మొండి దై ర్యం వహించాడు. ఎవరమీద భారం వెయ్యగలడు? అందుకే వెటకారం చేశాడు నళిని

“హర్ష్యయ్! నీలాంటి అప్రామ్యుడు తేక పోతే యీ శాధే రాపోను .... ముందు మధ్య తెవలేసుకుని, దేవుణ్ణి తయ్యకో.... అంతా కొంపకి చేరుకుంటాం .... ఆనక మీ కాబు నడిగి నీ యిష్టం వచ్చిన ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకో” శాస్త్రి డ గు కై పోయాడు.

నెత్తిన ఎండ నిప్పులు చెరుగుతున్నది. చుట్టూరా అకాళం. ఒకటే అకాళం! నేలమీద మూకలు నిండుకుంటాయన్న భయం వేసింది అందరికీ. అదే కొంపకూడాను.

“వుండండిరా!” రా మా మ జం ఒక వుపాయం చెప్పినాడీ- చెయ్యి విసిరాసు.

మిగతా దీపావళి వాళ్ళకు

ఈ లోగా మృత్యుంజయం తెగించి నాలుగు పచ్చికనురు కాయలు మొదట ముని పంట కొరికి, ఆనక నములుతూ అతనికేసి ఆశగా చూశాడు.

“మనం, యీ రెండోవేపు నుంచి దిగుదాం, అటు యెడో పూచూ నాడో వుంటుందేమో! ఆ తర్వాత బ్రతికుంటే బలుసాకు”....అంటూ కొండ ఎక్కిన వేపుగాక రెండో వేపు చూపించాడు రామానుజం.

“బాను రోయ్!” అన్నాడు గడ్డి బలుపుపళ్ళు కనకసా తింటూ మిగతావాళ్ళకు అందించాడు “ఛీ! కోర్మయ్! నీ నుంచే మాకు చావు. అసలీపాటికి హాయిగా గ్రేవ్ బ్యాంప్, ఫులిహోర బిచ్చి.... అది గాక....”

“ఒరేయ్! నీకు దండం....!! అవేమీ చెప్పకు నాకు ప్రాణాలుపోతున్నాయి” గడియారంలో పన్నెండు గంటలు చూస్తూ ఏడుపు మొహం పెట్టేడు శాస్త్రి.

ముందా గడియారం తీసి జేబులో పెట్టుకో అది మరీ బెదిరిస్తోంది— “అని సూర్యభగవాను డికి దండంపెట్టే—” చల్లగా చూడు బాబూ!” అన్నాడు రామానుజం.

నళిని పర్చు తీశాడు. అందులో ఒక చెంపను అందాల తార నరసమ్మ బొమ్మ వుంది. దాన్ని తీసి మృత్యుంజయం మీద విసిరేశాడు.

“అయితే మీకు పళ్ళు వొడ్లన్నమాట!” మృత్యుంజయం నాలిక చిమచిమలాడుతోంది. అందుకనే ఆ పళ్ళు, మిగతా వాళ్ళను కూడా అత్త దైర్వం చిక్కబట్టు కుందిగాను తిన మంటున్నాడు.

నళిని పర్చులో రెండో చెంపను-ఏడుకొండల వెంకట్రామణుని బొమ్మ అభయ హస్తం ముద్రతో సహా వుంది.

“దీనికి దణ్ణంపెట్టు-హాయిగా దిగిపోతాం ఆ పళ్ళు కూడా తింటాం! కావాలంటే నీ ‘కళిరేఖ’ కూ సీకూ మధ్య ప్రేమలేఖల రవాణా కూడా వుచితంగా చేస్తాం” నళిని

ప్రాధేయపడుతూ చెప్పాడు. వాణ్ణి తొంగ దీసుకోవాలి గదా మరి.

రెండు ఊణాలు ఆశగా చూసి— “వుహూ” అన్నాడు మృత్యుంజయం తల అడ్డంగా పూపాడు వంశ పారంపర్యంగా వస్తున్న ప్రత్యేకతని వాడుకుండం యిష్టంలేక.

“సరే! నీ కర్మ!”

అందరూ నళిని పర్చులోదొరికిన ఆపద్యాంధ వుడికి మొక్కేరు. శాస్త్రి ఏడుకొండలవాడి బొమ్మను ముద్దెట్టుకున్నాడు కూడాను. “బాబూ! యీ నా స్త్రీకుట్టి ఊపించు మమ్మల్ని తోటలోకి రావోతే పోయ్.... భూమ్మీడికి కాల్సా, చెయ్యి వుంచి దించు అదే పదివేలు....” అని లెంపలు కూడా వేసు కున్నాడు! “ఇది నీ వంతు” అని నళినినీ, మృత్యుంజయాన్ని చూసి, మరోసారి లెంపలు వేసుకున్నాడు.

“అమాయకులు! పిరికిపందలు!” కళ్ళవెంట నీళ్ళొక్కటే తక్కువ మృతుంజయానికి నీళ్ళని వుడికించాలని, మరో గుప్పెడు పిచ్చి బలుసు పళ్ళు కనీగా తినేశాడు!

నిజానికి, రెండో వేపు— నీళ్ళు ఎక్కిన వేపున్నంత నిటారుగానూ, జారుడుగానూ లేదు అటునించి దిగాలని నిశ్చయించుకున్నారు. చివరికి.

‘మా అమ్మ మంచిది, ఆవిడ యెన్నడూ ఏ పాపంచేసి యెరుగదు’. రామానుజం దిగడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు.

“మా లక్ష్మి, నన్ను నిజంగా ప్రేమిస్తోంది. పోనీ కాస్త నలుపు....వితేనేం. దాన్నే చేసు కుంటాను.... దాని పుణ్యమా అని దిగుతే చాలు.” నిజంగానే అనుకున్నాడు శాస్త్రి కణతలు పట్టుకుంటూ.

“క్రిందికి దిగనో మాలతికి ఎలాగేనా నా ఎద్దంచర్ తెలుస్తుంది. ఆనక కావాలంటే నిరుపతికి వెళ్లి ....” తలనీలాలు యివ్వగలగ డం. ముఖ్యంగా పుంగరాల క్రాపున్న సూర్యా

నీకి మనస్కరించలేదు. గనక .... అందుకని మొక్కుబడిని అర్జోక్తిలో నిలిపి వేశాడు. పూతికల మయం అయిపోయిన ఫుల్స్ హ్యాంట్ భుజాన వేసుకున్నాడు! మరోసారి దేవుణ్ణి తల్చుకున్నాడు.

“కావాలంటే భగవంతుడా! మరియమ్మను యేడిపించడం మానేస్తాం .... బలజను. నిజం ప్రేమలో ప్రేమిస్తా .... అబద్ధం ప్రేమ లేఖలు రాయను .... “యిలా ఓ జాబితా తల్చుకుని లెంపలు వేసుకున్నాడు నళిని —

“కొంచెదీసి యివి విషంగల పసరుకాయలు గాబోలు .... వెధన వసరు ... నాలిక చిమ చిమలాడుతోంది.... ఏం చేయను? .... యెడో అవుతుంది. మా తాతయ్య పేరు నాది. ఆయన యెవ్వరినీ లక్ష్యం చేసేవాడుకాడుట. నేనూ చెయ్యను. అందరికన్నా ముందే దిగుతా....” ననుకుని మృత్యుంజయం తెగించి ముందు బయలు దేరాడు.

తతమ్మా నలుగులూ కూడా దిగడాని కుద్యమించారు. తిరిగి న దగ్గరే తిరుగు తున్నారు.

“ఒరేయ్! పాములుంటాయా?” భయంగా డేకుతూ, దిగుతూ, ప్రక్కనున్న చీపురు మొక్కల దుబ్బులోకి చూస్తూ శాస్త్రి ప్రక్క. మృత్యుంజయం బూట్లు తీసి క్రిందికి విసిరే శాడు. మనిషి చిరారు- దుఖం భరించలేక అలా చేసేదని గ్రహించని శాస్త్రి, అది పొగ రనుకొని “ఒరేయ్ వాడు యింకా పొగరుగా వున్నాడురా?” అన్నాడు.

అందుకు సమాధానంగా పది గజాల క్రిందికి నెమ్మదిగా డేకుతూ ఒక్కొక్క అలగుళమే తిగుతున్న నళిని....” కాదురా! వాడికి దేవుడు కనిపిస్తున్నాడా....” అని నవ్వేశాడు.

అంతలో వాడి ఎడం కాలు గులకరాయి మీద పడి వెళ్ళిపోతలా, జర్రున జారిపోయాడు. శాస్త్రి గుండెలు ఆగిపోయినంత వనైంది, అటు రామానుజం “అమ్మో” అని కేక, యిటు సూర్యం వోట మాటరాక గ్రుడ్లపై గించాడు.

జారిపోతున్న నళిని మాత్రం రోమరోమా లలోనూ దై వాన్నే—ఒక పేరు, రూపంకూడా ఊహించుకోలేనంత వే గం గా, అనిర్వచనీ యంగా తలపోశాడు. అణువణువునా దేవుడా అన్నది వాడి అంచనా.

మృత్యుంజయం పూతిక మొక్కల దుబ్బుని పట్టుకుని కూచున్నాడు కనుక నళిని కడ్డు పడ్డాడు. నళిని జారి మృత్యుంజయాన్ని పట్టుకోగలగడంతో “అస్మయ్యు” అన్నాడు మృత్యుంజయం. “బ్రతికారా” అనుకున్నా రంతా.

రివ్వన ముందుతుండతో గాలి పీచింది. అంతే .... మళ్ళీ ఆకు అల్లాడలేదు.

“భగవంతుడా!” అన్నాడు నళిని గట్టిగా మృత్యుంజయాన్ని పట్టుకొని.

“నాకు నాలిక లోపలికి పీకతోడిరా ....

గుంటబలును వచ్చి తిన్నాను కదూ... కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి." జాలిగో, దీనంగా మిత్రుణ్ణి దగ్గరగా పొందుతుకుని చెప్పాడు మృత్యుంజయం "ఎంతవని చేశావురా!...." అన్నాడు నళిని కాస్త తేరుకుని, నెతురు చిమ్ముతున్న తన చేతులు చూసుకుంటూ - "చేవురా! మా మృత్యువుగాణ్ణి స్పృహ తప్పిపోకుండా కాపాడు. నాకు అదే చాలు" అని వినసారా ప్రార్థించి, రెండు ఊడాల్లో "మరణం ఫర్వాలేదులేరా....నీదంతా క్రమ" అంటూ పైకి చూశాడు. మిగిలిన ముగ్గురూ ఊదామొక గండంగా దిగుతున్నారు.

అనలు వాళ్ళలో అస్థిమితం ఎక్కువైందే తప్ప గుట్ట మరీ ప్రమాదమైంది కాదు. "ఒరే! మృత్యువు! నీ నాస్తిత మా దుఃఖాలు తెంచించిరా" అని శాస్త్రీ నళినిని వరామర్షగా భుజంతుడుతూ - "మా గాఢాలు జారిపోయాయనుకో" అన్నాడు. "వాడి కళ్ళు తిరుగుతున్నాయ" నళిని ఆయావంతో ఒగరుస్తూ అన్నాడు మృత్యుంజయూన్ని చూపించి.

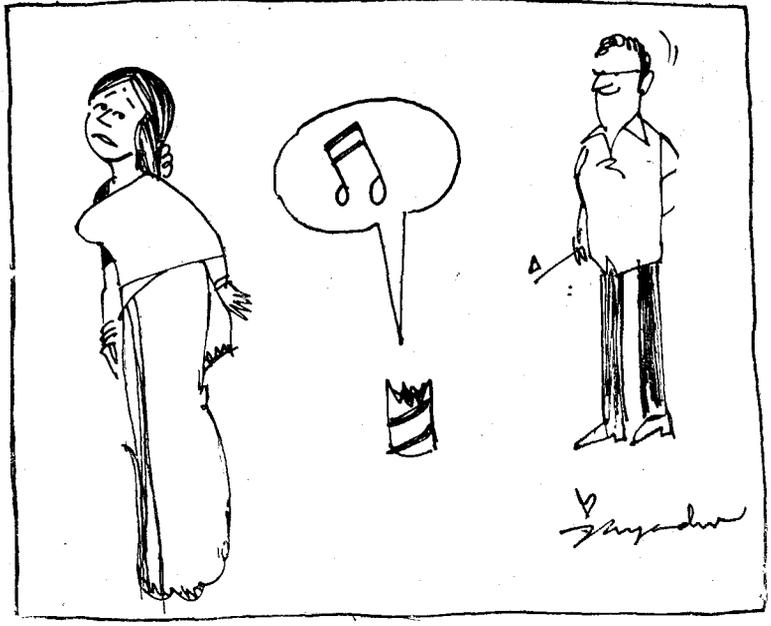
"చచ్చేయి దేవుడా!" ముగ్గురు ఒక్కసారే అన్నారు. "ఇలా కుడివైపు తిగుదాం... నాకెందుకవో యిటు గొర్రెలు, మేకులు ఎందుకూ "మే మే" మంటూ వుంటాయని తేల్చిస్తోంది" - సూర్యం మృత్యుంజయాన్ని భయం చూస్తూ అన్నాడు. మృత్యుంజయానికి ఒక ప్రక్కన ఆత్మాభిమానం అవంకారం, మరి ప్రక్కన భయం.

వాడు దగ్గడు. మరి వదిగజాలు కుడివైపుకే దిగేసరికి మృత్యుంజయం వాంతి చేసుకున్నాడు. "నే చేస్తానురా" అన్నాడు కలబడి. "చా! ఏం మాటలా! దేవుడి యవుంటే ఐదుగురం యింటికి వెళ్ళాం.... లేద యిక్కడే చచ్చాం..." రామానుజం మృత్యుంజయాన్ని తన భుజం మీద వాడి (మృత్యుంజయానిది) చెయ్యివేసుకుని. ఎలాగో లేపి, నవించాలనుకున్నాడు.

నళినికి ఒకసారి జర్రున జారి ప్రమాదం తప్పదంతో భయంపోయి దైర్యం వచ్చింది. మృత్యుంజయం రెండో చెయ్యి వుకుని తన భుజంమీద వేసుకున్నాడు. "మెల్లిగా దిగు-" అన్నాడు. "ఒరే! శాస్త్రీ! సూరీ! మీ యి మా దారి తియ్యండి మేం దొర్లిపోతే, మీ అడ్డంగా కూలబడాలి తెలిసిందా?" అన్నాడు రామానుజం.

"జై! ఏడుకొండలవాడికి జై" గురసంగానే అన్నారు. ఎందుకన్నారో.... ఎవరూ మన్నారో తెలియ మనస్ఫూర్తిగా- మృత్యుంజయం తప్ప అందరూ అన్నారు.

మృత్యుంజయం మొహం తెల్లం కాదు. మతో ఆరగబులల ఏమారో కాస్త వదిలించి చరియవున అవనట్టూ కూడా మొహం మొహం చూసుకు

రెండో గుట్టమీదకు మృత్యుంజయాన్నిసాయం పడుతూ చేరుకున్నాడు.

"మేమే" మని మేకులు "చూర్రే....చూర్రే" మని గొడ్లవాళ్ళ కేకలు. అదిలింపులు.

"చూర్రే! దేవుడున్నాడ్రోయ్!" అని కేక వేశాడు. శాస్త్రీ కొండ నీటి పాయ ఒకటి వది అంగల ఎడంగా, విర్రలంగా అమృత రుపిలా పారుతున్నది.

నళిని పరుగెత్తుకెళ్ళి, దోపిటితో నీళ్ళు తెచ్చి, మొదట మృత్యుంజయం మొహంమీద కొట్టాడు. రామానుజం మృత్యుంజయాన్ని వాళ్ళో పడుకో జెట్టుకొని

"ఒరే! కాస్త నీడ వీడిమీద పడేలా చూడండిరా..... కాసిన్ని నీళ్ళు నా మొహంన కూడా కొట్టండి!! అన్నాడు నిబ్బరంగా చేతులు వెనక్కి వేసుకొని. మృత్యుంజయానికి స్పృహ రావడంకోసం- మిత్రులు నలుగురూ ఆశగా ఎదురు చూడసాగారు.

మృత్యుంజయం అనుమానవేగాని పసరులో వివ మెక్కడ? కొంచెంసేపులోనే తెలివొచ్చింది

"ఒరేయ్! ఎక్కడ్రావున్నాం?" అన్నాడు లేవడానికి ప్రయత్నిస్తూ- నీలసంగా.

"దేవలోకంలో.... గంగాభవాని పాదాల దగ్గర...." శాస్త్రీ చెప్పాడు, వాడికి తన చొక్కా విప్పి విసురుతూ.

"ఒక్క ఊణం!" అని, తిరిగి రామానుజం వాళ్ళోవాలిపోతూ, తాపీగా తన రెండు చేతులూ ఎత్తి, దండంపెట్టి కళ్ళుమూసుకున్నాడు మృత్యుంజయం; మరింతవాడి రొమ్ము లలో తలదూర్చి.

మిత్రులు నలుగురూ అర్థం అయినట్టూ, అవనట్టూ కూడా మొహం మొహం చూసుకు

న్నారు. "ఒరేయి మేడనుంచి, తొంగిచూస్తే భయ పడేవాణ్ణి- నాకు భయంపోయిందిరా." అంత లోనే వీలుచిక్కినట్టు శాస్త్రీపోయినభయాన్ని గురించి చెప్పుకున్నాడు సంతోషంగా.

"పోస్తే! మృత్యువుగాణ్ణి ప్రాణాల్లో క్రిందికి దింపేం.... అదే చాలు. లేకపోతే నా స్త్రీకుడని క్రిందికినెట్టి చంపేశామని- మనల్ని కృష్ణ జన్మస్థానంలో పారేద్దురు" అన్నాడు రామానుజం నిశ్చింతగానవ్వి.

"దేవుడుండగా అదెలా సాధ్యంరా?" తృప్తిగా కళ్ళల్లోనే ఆనందం వెలిబుచ్చాడు నళిని.

'అఫ్కోర్సు' మిత్రులు బలవరిచారు.

మర్నాడు కొత్త బూట్లు కొనుక్కుని వస్తున్న మృత్యుంజయాన్ని, రామానుజం, సూర్యం, శాస్త్రీ, నళిని ఒక్కసారి కలుపుకుని "మొత్తం మీద మా నోట్లో నిన్న మట్టి కొట్టావ్?... నువ్వేమో కొత్త బూటు కొనుక్కున్నావ్"....అని, వీపు చరిచారు.

"ఔనుగాని! మృత్యువు! నిన్న నువ్వెవరికిరా చేతులెత్తి నమస్కారంచేశావు?" శాస్త్రీ అనుమానం తీర్చుకుందికి అడిగేడు. బహుశా తనకే అయ్యుంటుందనుకున్నాడు రామానుజం.

"అదా? ఆ కొండమీద దేవుడికిరా?" నిగ్గు పడుతూ చెప్పాడు మృత్యుంజయం.

"ఒరేయ్! ఒరేయ్!!" వాళ్ళు నలుగురూ ఆనందాతిరేకంతో వాడి ఒళ్ళు హూసం అయ్యేలా వాదేసి కౌగిలించుకున్నారు. ★